

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

6. Ex neglectione Disciplinæ omnia mala atque hæresin in Ecclesiam
inundasse.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

Gallicæ Ecclesiæ, tam patrij, quam externi regimi-
nis M. S. habet pene sesquicentum articulos.

Concilia reformatarum Ecclesiarum Franciæ
de Anno dom. 1559. 61. 62. 63. M. S.

Disciplina Ecclesiastica tracta, ex Concilijs re-
formatarum Ecclesiarum Franciæ, habitis Parisijs
29. Maij. ann. 59. Pictaviæ 15. Martij, ann. 61. postea in
festo Paschatis Aureliæ, ann. 62. & Lugduni 10. Au-
gusti, anno 63. ordine in septem corpora redacta:
M. S.

CAPVT V.

De voce Disciplina.

Matthias Bredenbacchius in Psalmos: Disciplina iuxta Hebraicam vocem designat castigationem, vel etiam dicitur à discipulis ἀκολα-
σοις, id est, incastigatis, qui castigatione disciplinae correcti meliores efficiuntur. Ambrosius in libr. de Viduis. Disciplina est magistra fidei, castitatis, & omnium virtutum.

Bonauent. in
Speculo Dis-
ciplin c. 80.
De Disciplina
in gene-
rali.

CAPVT VI.

Ex omissione Disciplinae omnia mala, & haresin in Ecclesiam inundasse.

Cyprianus in principio Sermonis v. de Lapsis, deplorans corruptum statum sui seculi, ante tempora etiam Diocletiani sæuientibus adhuc persequutionibus, omnium poenarum & persecutionum causam, in sacerdotum malam disciplinam, & plebeiorem vitia confert, cum multa grandia crimina, vtriusque sexus recēfuisset, ad extremum

De causis col-
lapse Disci-
pline. Hiero-
nymus, Pla-
tus lib 2. ca.
24. de Laudā-
bus vite res-
ligioforum.

B 5

etiam

Baronius to-
mo 2. Anna-
liū, fol. 416.
citat. et 417.

etiam adiunxit; Episcopos plurimos, quos & orna-
mento oportet esse ceteris & exemplo, diuina pro-
curatione contempta, procuratores rerum secula-
rium fieri, derelicta cathedra plebe deserta, per a-
lienas prouincias oberrantes negotiationis qua-
stuosæ nundinas sectari & aucupari, in Ecclesia
fratribus esurientibus, habere argentum largiter,
velle fundos insidiosis fraudibus rapere, vsuris
multiplicantibus scenus augere. Quid non perpe-
ti pro eiusmodi peccatis mereremur? & paulo ante.
Studebant augendo patrimonio singuli, & ob-
liti quid credentes, aut sub Apostolis ante fecis-
sent aui, semper facere deberent, insatiabili cupi-
ditatis ardore, ampliandis facultatibus insuda-
bant & incubabant, non in sacerdotibus religio-
deuota, non in ministris fides integra, non in ope-
ribus misericordia, non in moribus discipli-
na.

Chrysostronus deprauatos sui temporis Ecclesia-
sticorum mores suis depingens coloribus ita lo-
quitur. In Procuratores & dispensatores, caupo-
nesque redacti sunt Episcopi, & qui Ecclesiastica
dignitati præsumunt, imò verò istos etiam curæ &
solicitudines secularium rerum superauerunt, ac
ceu spinæ suffocauerunt. Cumque oporteat ip-
sos animarum habere curam nostrarum, hoc præ-
termisso illa sollicitè curant quæ publicanis, qua-
storibus ac villicis curanda sunt, de quibus etiam
quotidie cogitant ac peruigilant. Idem in illud
Matthæi, cap. 19. Vade & vende vniuersa. & ca.
Oportune, inquit, nunc hæc ad Ecclesiæ præfides,
propter latas Ecclesiarum possessiones meritò di-
cipol

ci possunt, non enim aliter sequi Christum possu-
 mus, nisi fuerimus secularis curæ expertes: nunc
 verò, pro dolor, vindemiæ ac messi sacerdotes
 Dei venditioni emptionique assistunt. Et quidem
 qui figuræ & umbræ cultum habebant, quamvis
 corporalior eis esset commissâ administratio, om-
 nium tamen harum rerum erant immunes. Nos
 verò, qui ad penetralia cælorum vocamur, qui ad
 vera sancta sanctorum ingredimur, mercatorum
 rursus & cauponum curas suscipimus. Vnde &
 magna scripturarum contemptio oritur ac negli-
 gentia, ingens in orando segnities, ac cæterorum
 omnium contemptus. Basilius Magnus verè cap.
 30. postremo. epist. 63. 69. 70. Libri de Spiritu sancto
 statum Ecclesiæ sui temporis bello nauali compa-
 rat, quod quidam bello nauali assueti, ac bello de-
 diti ex veteribus offensis multo odio, inter ipsos
 nutritum excitarunt, quam similitudinem & latè
 profequitur, & sui seculi moribus ad extremum
 accommodat. Subuersa sunt inquit pietatis dog-
 mata, turbati pietatis ritus, ambitio eorum, qui
 dominum sequuntur, Ecclesiarum gubernacula
 inuadit, & iam manifestè veluti impietatis præ-
 mium primæ sedis dignitas prostituitur, ita, vt
 qui maledicendo est seuerior, ad Episcopatum
 populi acquirendum sit prior ac potior.

Euannit honestas sacerdotalis, desierunt, qui gre-
 gem Domini pascunt scientia, dispensationes pau-
 perum, ad propria oblectamenta, munerumque
 largitiones absumentibus, ijs qui ambitionis do-
 minandi studio tenentur. Elanguit canonum dili-
 gentia, multa est peccati licentia. qui enim huma-

nis

*Ecclesia ca-
 rens cultura
 discipline,
 est quasi a-
 ger incultus
 vepribus ac
 spinis vndi-
 que plena, in
 quibus que-
 rû feræ sua
 latibula.*

*Baronius to-
 mo 6. fol. 42*

nis adiuti officijs ad principatum perueniunt, hac ipsa permiffa delinquendi licentia viciffim gratificantur, &c. Interea rident nos infideles, nutant qui modicæ sunt fidei, fides ipsa in ambiguum vocatur, ignorantia offunditur mentibus, propterea quod formam ac speciem pietatis prætexunt, qui sermonem veritatis adulterant. Silent enim piæ doctentium ora, refoluta verò est quæuis blasphemia lingua, prophanata sunt sacra, qui sani sunt in plebe, domos orationis fugiunt, vtpotè in quibus impia docentur. Melliffuus verò Bernardus, quantum priores pietate vicit, tantum etiam in detestatione acerba, corruptorum suæ ætatis morum cæteros superauit. Hic in sermone quodam, quem de conuerfione S. Pauli texuit. Hac tempeffate, ait, heu Domine Deus, ipsi sunt in perfequutione tua primi, qui videntur in Ecclesia tua primatum deligere vniuerfam incendio tradunt ciuitatem. Misera eorum conuertatio, plebis tuæ miserabilis subuerfio est. Dati sunt sacri gradus in occasionem turpis lucri, & quæffum æffimant pietatem, copioffimæ siquidem inueniuntur pietatis in fufcipienda animarum cura, fed hæc penes illos cura minor, & de animarum falute nouiffima cogitatio est, an verò faluatori animarum grauior potest effe perfequutio. rurfus in Cantica sermone 33 hæc ipfa deplangens. Si infurgeret apertus inimicus hæreticus, mitteretur foras & arefceret, fi violentus inimicus absconderent fe forfan ab eo. Nunc verò, quem eijcient aut à quo abscondent. Omnes amici & omnes inimici. Omnes neceffarij & omnes aduerfarij. Omnes domestici & nulli pacifici. Omnes proximi, & omnes quæ fua sunt, quærunr, ministri sunt, & ferui-

Sine Disciplina, Ecclesia perpetua scælie laborat, nec est scædolorum modus. Soluta Disciplina multorum tempore Dioclesias est, vnde exorta perfequutio.

feruiunt Antichristo. Honorati incedunt de bonis domini, cui nec honorem deferunt. Inde is, quem quotidie cernis meretricius nitor, histrionum habitus, regius apparatus, inde aurum in frenis, in sellis & calcaribus, ac demum plus calcaria, quam alitaria fulgent. Inde splendida mensæ & cibus & cyphis, inde comessationes, ebrietates, inde cythara, & lyra, & tybia, inde redundantia torcularia, proutuaria plena, eructantia ex hoc in illud, inde doli pigmentaria, inde referta marsupia, pro huiusmodi volunt esse & sunt Ecclesiæ Præpositi, Decani, Archidecani, Episcopi, Archiepiscopi. Nec enim meritò cedunt, sed negotio quod perambulat in tenebris. Olim prædictum est, & nunc tempus adimpletionis aduenit, ecce in pace amaritudo mea amarissima, amara prius in nece martyrum, amarior post in conflictu hæreticorum, amarissima nunc in moribus domesticorum. Non fugare, non fugere eos potest, ita inualuerunt & multiplicati sunt supra numerum, intestina & insanabilis est plaga Ecclesiæ, & ideo in pace eius amaritudo amarissima. alibi dulciloquus ille Doctor graui-ter & seuerè ita pronunciat. Res pauperum non pauperibus dare par sacrilegij crimen esse dinoscitur. Et sanè patrimonia pauperum facultates Ecclesiarum, & sacrilegia eis crudelitate surripitur, quicquid sibi ministri & dispensatores, non vti que Domini vel possessores ultra victum accipiunt & vestitum, timeant clerici, timeant ministri Ecclesiæ, qui in terris sanctorum, quas possident, tam iniqua gerunt, vt stipendijs, quæ sufficere debeant, minimè contenti, superflua, quibus egeni sustentandi forent, impiè, sacrilegeque sibi retineant;

*Euseb. lib. 8.
c. 12. Baron.
tom. 2 folio
720. vide
tom. 6. An-
narium folio
317. 489.*

Sacerdotū et clericorum vitia acerrimè corrigenda. Baronius tom. 7. Ann. fol. 633. Soluta Disciplina in Gallijs fecit, ut traderetur vastāda barbaris teste Saluiano Masiliensi. Baronius tomo 5. Ann. fol. 251. 342. 343.

ant, & in vsus suæ superbiæ atque luxuriæ victum pauperum consumere, non vereantur duplici profectò iniquitate peccantes, quod & aliena diripi-
ant, & sacris in suis vanitatibus & cupiditatibus & turpitudinibus abutuntur, & quod datum præ-
latis in adiutorium, factum est illis in scandalum, sua quærunt, diligunt munera, incedunt mundi, & ornati circumdati varietatibus, tanquam sponsa procedens de thalamo, exuberat, illis congeries & vasorum argenteorum, & aureorum, mensarum luxuries, rerum affluentia, vestium splendor de bonis sponsæ, propter hoc non est hoc tempore custodire, sed perdere; non est defendere, sed exponere; non instituere, sed prostituere; non ornare sponsam, sed spoliare; non pascere gregem, sed mactare & deuorare. Quem dabis mihi de numero Præpositorum, qui non plus inuigilet, subditorum euacuandis marsupijs, quam vitijs extirpandis. Etsi quidam fortè hæc legerint, mihi indignabuntur, quamuis iustius suis vitijs offenderentur. hæctenus D. Bernhardus. Nostris autem corruptis moribus & neglecta Disciplina nos occasionem sectis præbere, si mihi non creditis: saltem B. Hieronymo in hunc modum. Rustico Episcopo scribenti fidem adhibeatis. Propter auaritiam sacerdotum, ait, sæpè odia & sectæ consurgunt, hinc Episcopi accusantur à clericis, hinc principum omnium litium, hinc omnis detractionis causa, hinc origo fit cuiusuis criminis. Porrò pro huius capitis confirmatione, adijciantur his sex testimonijs, quæ à me obseruata sunt, ea quæ copiosius tradunt Ioannes Langhecrucius circa principium

vtrius-

utriusque Speculi, tam de Causis Calamitatum nostri temporis, & de Diuinis Officijs, quam de Vita & honestate clericorum, & Gabriel Prateolus D. Parisiensis, in 5. libr. de Calamitatibus nostri temporis, & Petrus Audomarus in libro de causis Calamitatum nostri temporis, & præcipuè Belgicarum Prouinciarum. D. Hieronymus tom. 5. libr. 3. Comment. in caput. 6. Amos fol. 116. fa. 1. Canticum 8. cap. legitur. Soror mea paruula est, & vbera non habet, quæ domus & magna & parua, in vnam Dei familiam congregata, si non habuerit Disciplinam, & Dei mandata non fecerit, percutietur ruinis & scissionibus: quotiescunque ergo vel in persecutionibus, vel in hæresibus & schismatibus domus Dei, quæ est Ecclesia, corruiat ac laceratur, Dei percutientis ostendit manum. vide eundem tom. 5. libr. 2. Comment. in cap. 8. Osee fol. 56. fa. 2. & tom. 5. Comment. in cap. 1. Abdiæ sic loquitur. Quando aut negatio aut voluptas nos oppresserit, & vigorem pristinum in conscientia non seruauerit, tunc facile ad contraria dogmata labimur blandientia errori nostro, & non curantia vulnus, sed palpantia. vide Hieronymianæ Confessionis Tom. 1.

cap. 12. artic. 3. de hæresibus causis.

*Adde lib. 7.
cap. 13.*

CAPVT